

บทที่ 3

ธุรกิจเงินร่วมลงทุนในประเทศออสเตรเลีย

3.1 ข้อพิจารณาทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจเงินร่วมลงทุนในประเทศออสเตรเลีย

ธุรกิจเงินร่วมลงทุนในประเทศออสเตรเลีย มีความเข้มแข็งและเติบโตอย่างรวดเร็ว ในช่วงต้นทศวรรษที่ 2000 ทั้งนี้เนื่องมาจากความตั้งใจของภาครัฐที่จะช่วยพัฒนาการเจริญเติบโตของภาคเอกชนอันจะช่วยเกื้อหนุนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างมีนัยยะสำคัญ

ธุรกิจเงินร่วมลงทุนในประเทศออสเตรเลียมีรูปแบบและลักษณะมาตรการดึงดูดใจแก่นักลงทุนในทางภาษีที่มีความใกล้เคียงกับมาตรการทางภาษีของไทย และใช้มาตรการจูงใจทางภาษีในระดับหลัง (back-end incentive) เช่นเดียวกัน กล่าวคือเป็นการให้สิทธิประโยชน์แก่นักธุรกิจเงินร่วมลงทุนจากผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุนนั้นคือการบรรเทาภาระภาษีเนื่องจากการได้รับเงินปันผลและผลกำไรจากทุน (capital gain) ดังที่ได้กล่าวเอาไว้ในบทที่ 2 ดังนั้นผู้เขียนจึงเห็นถึงความสำคัญในเชิงเปรียบเทียบระหว่างมาตรการทางกฎหมายและมาตรการทางภาษีในโครงสร้างของธุรกิจเงินร่วมลงทุนของประเทศไทย เปรียบเทียบกับประเทศออสเตรเลีย โดยมีสาระสำคัญดังนี้

3.1.1 การเติบโตของธุรกิจเงินร่วมลงทุนในประเทศออสเตรเลีย

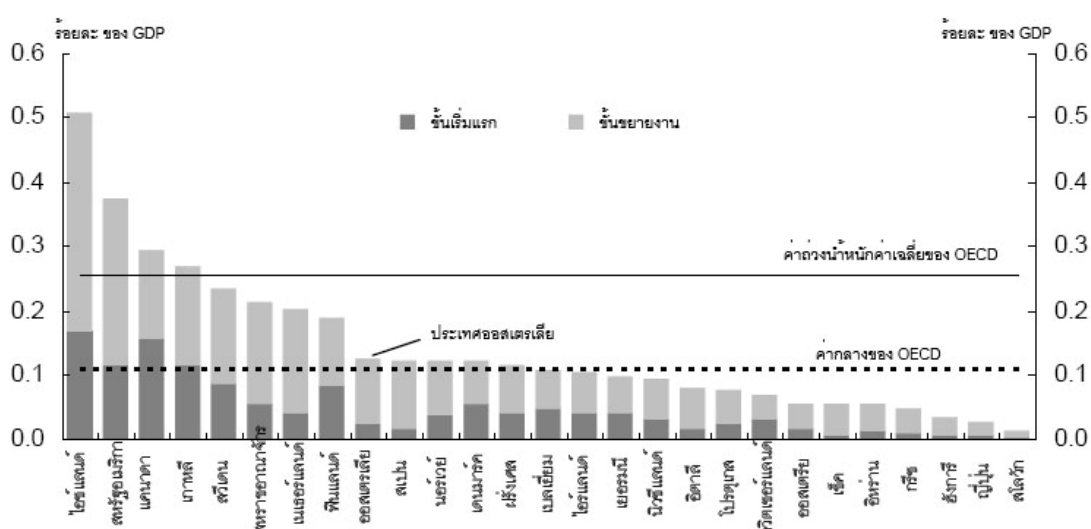
ธุรกิจเงินร่วมลงทุนของประเทศออสเตรเลียมีการเจริญเติบโตรวดเร็วนานาอารยประเทศ ทั้งนี้องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) มีความเห็นว่าธุรกิจเงินร่วมลงทุนในประเทศออสเตรเลีย แม้จะเป็นธุรกิจที่มีขนาดเล็กแต่ก็มีการเจริญเติบโตเป็นอย่างมากเมื่อเทียบกับธุรกิจเงินร่วมลงทุนในหลายๆ ประเทศ¹

¹ Organisation for Economic Co-operation and Development, "Venture Capital: Trends and Policy Recommendations," <http://www.oecd.org/dataoecd/4/11/28881195.pdf>, p.15, 15 March 2009.

นอกจากนี้แล้วประเทศออสเตรเลีย เป็นประเทศที่มีปริมาณการลงทุนในธุรกิจเงินร่วมลงทุนค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับหลายๆ ประเทศ ทั้งนี้จากความร่วมมือของภาครัฐและภาคเอกชนของประเทศออสเตรเลียที่ได้มีความพยายามบัญญัติกฎหมายธุรกิจเงินร่วมลงทุนขึ้นในปี ค.ศ. 2002

ภาพที่ 3

แผนภูมิแสดงธุรกิจเงินร่วมลงทุนในกลุ่มประเทศ OECD ระหว่างปี ค.ศ. 2000 - 2003²

จากแผนภูมิข้างต้นแสดงให้เห็นว่าประเทศออสเตรเลียมีสัดส่วนการลงทุนภายใต้การบริหารของธุรกิจเงินร่วมลงทุนคิดเป็นร้อยละ 0.12 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ของประเทศออสเตรเลีย ในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 2000 – 2003 โดยมีปริมาณการลงทุนในธุรกิจเงินร่วมลงทุนติดอันดับที่ 9 ของกลุ่มประเทศสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา และมีสัดส่วนของการลงทุนในธุรกิจเงินร่วมลงทุนในช่วงของการขยายงานต่อการลงทุนในขั้นเริ่มแรกคิดเป็นสัดส่วน 4:1 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการบริหารจัดการธุรกิจเงินร่วมลงทุนที่ให้ความสำคัญกับกิจการตั้งแต่เริ่มต้นของวงจรธุรกิจไปจนกระทั่งการดำเนินงานในขั้นตอนต่างๆ นอกจากนี้จากแผนภูมิดังกล่าว ยังชี้ให้เห็นถึงสัดส่วนของการลงทุนในธุรกิจเงินร่วมลงทุนในช่วงของการขยายงานต่อการลงทุนในขั้นเริ่มแรกของประเทศต่างๆ ในกลุ่ม

² Dominic Regan and Gene Tunny, "Venture Capital in Australia,"

ประเทศสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาซึ่งได้ให้ความสำคัญต่อวงจรธุรกิจในระดับต่างๆ อันแตกต่างจากแนวนโยบายการบริหารจัดการของไทยอันจะได้กล่าวไว้โดยละเอียดในบทที่ 4

จากผลการรายงานทางการเงินแห่งออสเตรเลียในเดือนตุลาคม ปี ค.ศ. 2006 ซึ่งชี้ให้เห็นว่าภายหลังจากที่ได้มีการออกกฎหมายธุรกิจเงินร่วมลงทุนขึ้นในปี ค.ศ. 2002 และได้มีการแก้ไขในปี 2004 มีการเติบโตของธุรกิจการท่องเที่ยวและธุรกิจทรัพยากรธรรมชาติสูงกว่าที่เคยเป็นมาในอดีต มีกองทุนเงินร่วมลงทุนในรูปแบบของห้างหุ้นส่วนจำกัดได้รับการจัดตั้งขึ้นทั้งสิ้น 9 กองทุน โดย 8 กองทุนจาก 9 กองทุนดังกล่าวนี้เป็นองค์กรเงินร่วมลงทุนที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นโดยสมบูรณ์ไม่มีเงื่อนไข (fully registered) ซึ่งทั้ง 8 กองทุนนี้มีมูลค่าเงินลงทุนรวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 1 พันล้านเหรียญออสเตรเลีย ตัวเลขทางสถิติของสำนักงานสถิติแห่งออสเตรเลีย (Australian Bureau of Statistics) แสดงตัวเลขที่น่าสนใจดังนี้³

1. สินทรัพย์ของเครื่องมือในการลงทุน (investment vehicle) มีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นจากจำนวน 127 ล้านเหรียญออสเตรเลียในปี ค.ศ. 2000 เป็นจำนวน 4,390 ล้านเหรียญในปี ค.ศ. 2005 และ

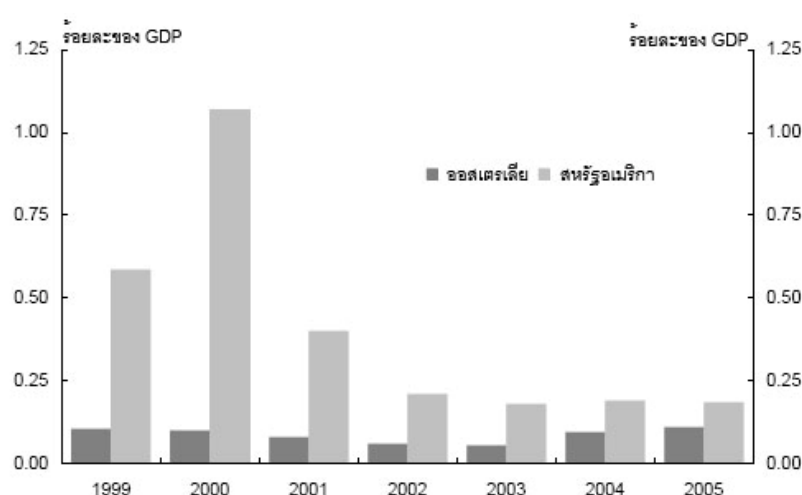
2. การลงทุนประเภทธุรกิจเงินร่วมลงทุนโดยการเข้าร่วมลงทุนในบริษัทต่างๆ มีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นจากจำนวน 1,998 ล้านเหรียญออสเตรเลียในปี ค.ศ. 2000 เป็นจำนวน 3,532 ล้านเหรียญในปลายเดือนมิถุนายน ของปี ค.ศ. 2005

และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณเม็ดเงินภายใต้การบริหารจัดการธุรกิจเงินร่วมลงทุนของประเทศออสเตรเลียเปรียบเทียบกับปริมาณเม็ดเงินภายใต้การบริหารจัดการธุรกิจเงินร่วมลงทุนของประเทศสหรัฐอเมริกาในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1999 – 2005 เห็นได้ว่าธุรกิจเงินร่วมลงทุนในประเทศออสเตรเลียมีแนวโน้มการเจริญเติบโตค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับปริมาณผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมีแนวโน้มลดลงเป็นอย่างมาก

³ Anton Joseph, "Venture Capital Investment and Holding Company," IBFD: Asia – Pacific Tax Bulletin, p.86 (March - April 2006).

ภาพที่ 4

แผนภูมิแสดงปริมาณผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของธุรกิจเงินร่วมลงทุนของประเทศ
ออสเตรเลียเทียบกับประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างปี ค.ศ. 1999 - 2005⁴

ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากข้อมูลในทางสถิติแล้วจึงเห็นได้ว่าประเทศออสเตรเลียเป็นประเทศที่มีโอกาสและแนวโน้มการเจริญเติบโตของธุรกิจเงินร่วมลงทุนในระดับสูง และเมื่อพิจารณาจากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่าภายหลังจากปี ค.ศ. 2002 ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ประเทศออสเตรเลียประกาศใช้พระราชบัญญัติเงินร่วมลงทุน ธุรกิจดังกล่าวเกิดการขยายตัวขึ้นตามลำดับเมื่อเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศออสเตรเลีย จึงควรทำความเข้าใจและศึกษากระบวนการและมาตรการทางกฎหมายและทางภาษีของธุรกิจเงินร่วมลงทุนของประเทศออสเตรเลียต่อไป

3.1.2 ประวัติความเป็นมาของธุรกิจเงินร่วมลงทุนในประเทศออสเตรเลีย

ไม่มีหลักฐานทางเศรษฐกิจประวัติศาสตร์ฉบับใดที่ยืนยันกล่าวอ้างถึงการเกิดขึ้นของธุรกิจเงินร่วมลงทุนภายในประเทศออสเตรเลียอย่างชัดเจน บางส่วนของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีอยู่ก็มีอยู่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ทำให้นักมนุษยวิทยาและนักสังคมวิทยาไม่อาจค้นหาคำหมายเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ไม่ว่าจะส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของธุรกิจเงิน

⁴ Dominic Regan and Gene Tunny, *supra* note 2, p.6.

ร่วมลงทุนของประเทศออสเตรเลียได้⁵ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันรัฐบาลแห่งประเทศออสเตรเลียได้กำหนดโครงการขึ้นสองโครงการเพื่อใช้ในการพัฒนาตลาดธุรกิจเงินร่วมลงทุนในประเทศออสเตรเลีย คือ โครงการกองทุนรวมเพื่อการพัฒนา (The Pooled Development Fund: PDF) และโครงการห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน (Venture Capital Limited Partnership: VCLP)

โครงการกองทุนรวมเพื่อการพัฒนา (PDF) ได้นำมาใช้เป็นครั้งแรกในประเทศออสเตรเลียเมื่อปี 1992 เพื่อทดแทนโครงการบริษัทเพื่อการบริหารจัดการและการลงทุน (The Management and Investment Companies Scheme) ซึ่งไม่มีผลใช้บังคับแล้วในปัจจุบันวัตถุประสงค์อันกว้างของโครงการกองทุนรวมเพื่อการพัฒนา (PDF) คือการเพิ่มการผลักดันให้เกิดการร่วมลงทุนในประเทศออสเตรเลีย บริษัทที่ประสบความสำเร็จจากการประกอบธุรกิจในกองทุนรวมเพื่อพัฒนาย่อมอาจได้รับการบรรเทาภาระภาษีอย่างมีนัยสำคัญโดยภาระภาษีเงินได้ดังกล่าวจะถูกส่งผ่านไปยังผู้ถือหุ้น (passed on to shareholders)⁶ อย่างไรก็ตามโครงการดังกล่าวนี้ได้ถูกแทนที่ขึ้นโดยห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนขั้นเริ่มต้น (Early Stage Venture Capital Limited Partnerships: ESVCLPs) ตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจจัดการเงินร่วมลงทุน ค.ศ. 2002⁷

สำหรับโครงการห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน (VCLP) ได้ถูกเริ่มนำมาใช้โดยการกล่าวอ้างในการเลือกตั้งแห่งสหพันธรัฐในปี ค.ศ. 2001 (2001 Federal Election) โดยรัฐบาลของนายกรัฐมนตรีจอห์น โฮเวิร์ด (Prime Minister John Howard) ได้ให้คำมั่นสัญญาต่อประชาชนตามนโยบายการดำรงไว้ซึ่งความมั่งคั่งแห่งออสเตรเลีย (The Securing Australia's Prosperity

⁵ Kevin Hindle, "Australia's Venture Capital Industry: Past Performance, Present Structure and Future Prospects," <http://www.babson.edu/entrep/fer/Babson2001/XXII/XXII-N/XXII-N/xxii-p1.html>, 30 September 2009.

⁶ Stephen Banfield, "The VCLP Concessions as a Tool of Capital Market Design," (M.Com. thesis, The University of New South Wales, 2005), p.6.

⁷ Australian Taxation Office, "Venture Capital Tax Concession: overview – Early stage venture capital tax concession," <http://www.ato.gov.au/businesses/content.asp?doc=/Content/23455.htm&page=4&H4>, 12 August 2009.

Policy) ในการที่จะขยายข้อจำกัดในการยกเว้นภาษีให้แก่เงินได้ที่ได้รับการจำหน่ายหุ้นจากการลงทุนในธุรกิจเงินร่วมลงทุน⁸

3.2 การประกอบธุรกิจเงินร่วมลงทุนในประเทศออสเตรเลีย

3.2.1 ประเภทของธุรกิจเงินร่วมลงทุนในประเทศออสเตรเลีย

ธุรกิจเงินร่วมลงทุนในประเทศออสเตรเลียเมื่อพิจารณาแบ่งประเภทตามช่วงระยะเวลาของการเข้าร่วมลงทุนแล้วเห็นได้ว่ากฎหมายของประเทศออสเตรเลีย ให้อำนาจต่อการเข้าร่วมลงทุนในทุกช่วงระยะเวลาของวงจรธุรกิจ กล่าวคือธุรกิจเงินร่วมลงทุนของประเทศออสเตรเลียมีทั้งการเข้าร่วมลงทุนในช่วงเริ่มต้น การเข้าร่วมลงทุนในช่วงการขยายกิจการ และการเข้าร่วมลงทุนในช่วงของการได้รับหรือการจำหน่ายหุ้นออกไป นอกจากนั้นแล้วมาตรการทางกฎหมายของประเทศออสเตรเลียยังให้การส่งเสริมสนับสนุนโดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจเงินร่วมลงทุนในช่วงของการขยายกิจการดังจะได้อธิบายต่อไปในหัวข้อ 3.2.2

เมื่อจำแนกประเภทของธุรกิจเงินร่วมลงทุนของประเทศออสเตรเลียตามโครงสร้างของธุรกิจจะพบว่ากฎหมายของประเทศออสเตรเลียให้ความสำคัญกับธุรกิจเงินร่วมลงทุนประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัดเอกชน⁹ กองทุนการซื้อขายภาคมหาชน¹⁰ และผู้ลงทุนผู้มั่งคั่ง¹¹ ซึ่งธุรกิจเงินร่วมลงทุนทั้งสามประเภtdังกล่าวต้องได้รับการจดทะเบียนเป็นองค์กรธุรกิจจากหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบ อย่างไรก็ตามแม้พระราชบัญญัติเงินร่วมลงทุน ค.ศ. 2002 (Venture Capital Act 2002) ของประเทศออสเตรเลียจะมีได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจเงินร่วมลงทุนในเครือองค์กรธุรกิจก็ตามแต่ก็ยังปรากฏโครงสร้างดังกล่าวนี้ในประเทศออสเตรเลีย

⁸ John Howard, MP, Prime Minister, Strategic Leadership for Australia: Policy Directions in a Complex World, (Sydney: The Department of the Prime Minister and Cabinet, 2002), p.68.

⁹ Subdivision 9-1 and 9-3 of Venture Capital Act 2002 (See Appendix A)

¹⁰ Subdivision 9-5 of Venture Capital Act 2002 (See Appendix A)

¹¹ Division 21 of Venture Capital Act 2002 (See Appendix A)

3.2.2 มาตรการทางกฎหมายกับการประกอบธุรกิจเงินร่วมลงทุน

การประกอบธุรกิจเงินร่วมลงทุนภายใต้เงื่อนไขของพระราชบัญญัติธุรกิจเงินร่วมลงทุน ค.ศ. 2002 แห่งประเทศออสเตรเลีย (Venture Capital Act 2002) ได้กำหนดประเภทขององค์กรธุรกิจเงินร่วมลงทุนไว้ 4 ประเภท ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน (Venture Capital Limited Partnerships: VCLPs) ห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนขั้นต้น (Early Stage Venture Capital Limited Partnerships: ESVCLPs) กองทุนเพื่อการลงทุนแห่งออสเตรเลีย (Australian Venture Capital Funds of Funds: AFOFs) และนักธุรกิจเงินร่วมลงทุนซึ่งมีสิทธิตามกฎหมาย (Eligible Venture Capital Investors) ซึ่งองค์กรธุรกิจเหล่านี้มีข้อจำกัดการประกอบธุรกิจต้องได้รับการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการนวัตกรรมแห่งออสเตรเลีย (The Board of Innovation Australia)¹² จึงจะเป็นองค์กรธุรกิจเงินร่วมลงทุนที่ถูกต้องตามกฎหมายและได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการยกเว้นภาษีส่วนเกินมูลค่าทรัพย์สิน (capital gains tax exemption) ตามอนุมาตรา 118-F และการได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ภายใต้มาตรา 51-52 แห่งพระราชบัญญัติการประเมินภาษีเงินได้ ค.ศ. 1997 (Income Tax Assessment Act 1997) ตลอดจนได้รับการปฏิบัติทางภาษีตามมาตรการเปลี่ยนทางภาษีแบบส่งผ่านไปยังผู้ถือหุ้น (flow-through treatment) ภายใต้มาตรา 5 ส่วนที่ 3 ของพระราชบัญญัติการประเมินภาษีเงินได้ ค.ศ. 1936 (Income Tax Assessment Act 1936)¹³

ทั้งนี้ นอกจากจะต้องมีการจดทะเบียนเพื่อการประกอบธุรกิจเงินร่วมลงทุนแล้ว ผู้จัดการเงินร่วมลงทุนยังต้องได้รับการอนุญาตจากสำนักงานนวัตกรรมแห่งออสเตรเลีย

¹² สำนักงานนวัตกรรมแห่งออสเตรเลีย (Innovation Australia) เป็นหน่วยงานที่ดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติการวิจัยและการพัฒนาอุตสาหกรรม ค.ศ. 1936 (Industry Research and Development Act 1936) ของประเทศออสเตรเลีย มีหน้าที่ในการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติออสเตรเลียให้เจริญรุดหน้าโดยการพัฒนาระบบนวัตกรรมแห่งชาติซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนประดิษฐ์กรรมทางความรู้ (knowledge creation) การค้นคว้าวิจัย การแข่งขันในระดับนานาชาติ และกำลังการผลิตที่มีปริมาณมากกว่าที่เคยเป็นมาในอดีต ทั้งนี้เพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนอันจะสร้างความมั่นใจให้แก่อนาคตทางการแข่งขันของประเทศออสเตรเลีย (See Innovation Australia, "Welcome to innovation.gov.au,"

<http://www.innovation.gov.au>, 19 August 2009.)

¹³ Subdivision 3-1 of Venture Capital Act 2002 (See Appendix A)

เช่นเดียวกันโดยกำหนดให้ผู้เป็นหุ้นส่วนทั่วไป (general partner) ของห้างหุ้นส่วนจำกัดต้องยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน (VCLPs) ห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนขั้นต้น (ESVCLPs) และกองทุนเพื่อการลงทุนแห่งออสเตรเลีย (AFOFs)¹⁴

โดยการจัดตั้งองค์กรธุรกิจร่วมลงทุนมีเงื่อนไขต่างๆ ดังนี้

3.2.2.1 ห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน (Venture Capital Limited Partnerships)

ห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน เป็นองค์กรธุรกิจเงินร่วมลงทุนที่ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือแก่กิจการที่มีความเสี่ยงสูง กิจการเริ่มต้น หรือกิจการที่มีความต้องการขยายผลการประกอบการเพื่อให้ผ่านพ้นจากดินแดนหุบเขามรณะดังได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 2 องค์ประกอบที่สำคัญของห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนมีดังนี้¹⁵

(1) ห้างหุ้นส่วนจำกัดดังกล่าวต้องได้รับการจัดตั้งขึ้นภายใต้บังคับแห่งกฎหมายของประเทศต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. กฎหมายของประเทศออสเตรเลีย
2. กฎหมายซึ่งอยู่ภายใต้อนุสัญญาภาษีซ้อนโดยเป็นคู่พันธสัญญากับประเทศออสเตรเลีย¹⁶ อาทิเช่นกองทุนเพื่อการเกษียณ (superannuation funds) มูลนิธิ (foundations) หรือ กองทุนการกุศล (endowment funds)¹⁷

¹⁴ Subdivision 11-1 (1) of Venture Capital Act 2002 (See Appendix A)

¹⁵ Subdivision 9-1 (1) of Venture Capital Act 2002 (See Appendix A)

¹⁶ ก่อนหน้าปี 2007 จำกัดไว้เพียงแค่ประเทศซึ่งอยู่ภายใต้อนุสัญญาภาษีซ้อนโดยเป็นคู่พันธสัญญาประเทศออสเตรเลียดังต่อไปนี้เท่านั้น ประเทศแคนาดา ประเทศฝรั่งเศส ประเทศเยอรมนี ประเทศญี่ปุ่น สหราชอาณาจักรหรือประเทศสหรัฐอเมริกา (See Australian Taxation Office, “2002 Venture Capital Tax Concession: Overview,” <http://www.ato.gov.au/large/content.asp?doc=/content/70986.htm>, 4 July 2009.)

¹⁷ Australian Taxation Office, “2002 Venture Capital Tax Concession: Overview,” <http://www.ato.gov.au/large/content.asp?doc=/content/70986.htm>, 4 July 2009.

(2) ผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมดซึ่งเป็นหุ้นส่วนทั่วไปต้องเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ (resident) ในประเทศออสเตรเลียหรือในประเทศซึ่งอยู่ภายใต้อนุสัญญาภาษีซ้อนซึ่งเป็นคู่พันธสัญญากับประเทศออสเตรเลีย

(3) ภายใต้ข้อตกลงการเป็นหุ้นส่วน (partnership agreement) หุ้นส่วนต้องดำรงสถานะความเป็นหุ้นส่วนเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี และเป็นเวลาไม่เกินกว่า 15 ปี

(4) มูลค่าของทุนจดทะเบียนของห้างหุ้นส่วนตามที่ได้ตกลงกันไว้ (committed capital) ต้องมีมูลค่าไม่น้อยกว่า 10 ล้านเหรียญออสเตรเลีย¹⁸

(5) ห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนจะเข้าร่วมลงทุนโดยเป็นหุ้นส่วนได้ภายในบริษัทหรือทรัสต์ซึ่งมีสิทธิอันชอบด้วยกฎหมาย¹⁹ (Eligible Venture Capital Investment: EVCI) เท่านั้น ซึ่งต้องเป็นการลงทุนในบริษัทหรือทรัสต์ที่มีได้ประกอบธุรกิจดังนี้

(ก) ธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์หรือธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

(ข) ธุรกิจการเงินได้แก่การธนาคาร การให้ทุนแก่บริษัทอื่น การลีสซิ่ง การแฟคเตอริ่ง หรือการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

(ค) ธุรกิจประกันภัย

(ง) ธุรกิจก่อสร้าง

(จ) ธุรกิจการลงทุนทั้งทางตรงและทางอ้อมซึ่งได้รับเงินได้จากดอกเบี้ย ค่าเช่า เงินปันผล ค่าสิทธิ หรือค่าลิขสิทธิ์

(6) ห้างหุ้นส่วนจำกัดต้องดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนตามข้อ (5) เท่านั้น

(7) ห้างหุ้นส่วนอาจรับหรือจะรับผลประโยชน์จากหนี้ (debt interest) ใดๆ ที่ได้จากเงินกู้ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น (permitted loan)

¹⁸ จำนวนดังกล่าวเป็นนโยบายของประเทศออสเตรเลียซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยก่อนปี ค.ศ. 2007 กำหนดทุนขั้นต่ำไว้เป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 20 ล้านเหรียญสหรัฐ ต่อมาในปี 2007 ได้มีการแก้ไขหมายเลข 78 ตามตารางการแก้ไขท้ายพระราชบัญญัติ กำหนดจำนวนทุนขั้นต่ำลดลงเหลือเพียง 10 ล้านเหรียญสหรัฐเท่านั้น (See Australian Taxation Office, *supra* note 14.)

¹⁹ Subdivision 118 F (118.425 – 118.427) of Income Tax Assessment Act 1997

3.2.2.2 ห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนขั้นเริ่มต้น (Early Stage Venture Capital Limited Partnerships: ESVCLPs)

ห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนขั้นต้นเกิดขึ้นเพื่อให้การสนับสนุนแก่กิจการเกิดใหม่ (start-up enterprises) รัฐบาลแห่งประเทศไทยได้มีการส่งเสริมกิจการดังกล่าวขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 2007 โดยองค์ประกอบที่สำคัญตามกฎหมายของห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนขั้นเริ่มต้นมีดังนี้²⁰

(1) ห้างหุ้นส่วนจำกัดดังกล่าวต้องได้รับการจัดตั้งขึ้นภายใต้บังคับแห่งกฎหมายของประเทศต่างๆ ดังนี้

1. กฎหมายของประเทศออสเตรเลีย
2. กฎหมายซึ่งอยู่ภายใต้อนุสัญญาภาษีซ้อนโดยเป็นคู่พันธสัญญากับประเทศออสเตรเลีย

(2) ผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมดซึ่งเป็นหุ้นส่วนทั่วไปต้องเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ (resident) ในประเทศออสเตรเลียหรือในประเทศซึ่งอยู่ภายใต้อนุสัญญาภาษีซ้อนซึ่งเป็นคู่พันธสัญญากับประเทศออสเตรเลีย

(3) ภายใต้ข้อตกลงการเป็นหุ้นส่วน (partnership agreement) หุ้นส่วนต้องดำรงสถานะความเป็นหุ้นส่วนเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี และเป็นเวลาไม่เกินกว่า 15 ปี

(4) มูลค่าของทุนจดทะเบียนของห้างหุ้นส่วนตามที่ได้ตกลงกันไว้ (committed capital) ต้องมีมูลค่าไม่น้อยกว่า 10 ล้านบาทหรือออสเตรเลียและมีมูลค่าไม่เกินกว่า 100 ล้านบาทหรือออสเตรเลีย

(5) การเข้าร่วมลงทุนโดยห้างหุ้นส่วนธุรกิจเงินร่วมลงทุนขั้นต้นในแต่ละกิจการห้ามลงทุนเกินกว่าร้อยละ 30 ของทุนจดทะเบียนของห้างหุ้นส่วนตามที่ได้ตกลงกันไว้ (committed capital) เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากคณะกรรมการนวัตกรรมแห่งออสเตรเลีย²¹ หรือเป็นหุ้นส่วนดังต่อไปนี้²² (ก) สถาบันรับฝากเงินที่มีอำนาจตามกฎหมาย (The Authorized Deposit-Taking Institution: ADI) (ข) บริษัทประกันชีวิต (ค) องค์การมหาชน (public authority) ซึ่งได้รับการจัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายแห่งรัฐและประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามความหมายใน

²⁰ Subdivision 9-3 (1) of Venture Capital Act 2002 (See Appendix A)

²¹ Subdivision 9-3 (4) of Venture Capital Act 2002 (See Appendix A)

²² Subdivision 9-3 (5) of Venture Capital Act 2002 (See Appendix A)

พระราชบัญญัติประกันชีวิต 1995 (Life Insurance Act 1995) หรือองค์กรใดๆ ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายเพื่อการเกษียณอายุ (superannuation fund) ตามความในพระราชบัญญัติกองทุนรวมเพื่อการพัฒนา (Pooled Development Funds Act 1992)

(6) ห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนจะเข้าร่วมลงทุนโดยเป็นหุ้นส่วนได้ภายในบริษัทหรือทรัสต์ซึ่งมีสิทธิอันชอบด้วยกฎหมาย²³ (Eligible Venture Capital Investment: EVCI) เท่านั้น ซึ่งต้องเป็นการลงทุนในบริษัทหรือทรัสต์ที่มีได้ประกอบธุรกิจดังนี้

(ก) ธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์หรือธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

(ข) ธุรกิจการเงินได้แก่การธนาคาร การให้ทุนแก่บริษัทอื่น การลีสซิ่ง การแฟคเตอริ่ง หรือการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

(ค) ธุรกิจประกันภัย

(ง) ธุรกิจก่อสร้าง

(จ) ธุรกิจการลงทุนทั้งทางตรงและทางอ้อมซึ่งได้รับเงินได้จากดอกเบี้ย ค่าเช่า เงินปันผล ค่าสิทธิ หรือค่าลิขสิทธิ์

(7) ห้างหุ้นส่วนจำกัดต้องดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนตามข้อ (6) เท่านั้น

(8) ห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนจะเข้าร่วมลงทุนได้ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามแผนการลงทุนของห้างหุ้นส่วนซึ่งได้รับการพิจารณาอนุมัติโดยคณะกรรมการนวัตกรรมแห่งออสเตรเลียแล้วเท่านั้น

(9) ห้างหุ้นส่วนจำกัดต้องดำเนินกิจการภายใต้แผนการลงทุนของห้างหุ้นส่วนซึ่งได้รับการพิจารณาอนุมัติโดยคณะกรรมการนวัตกรรมแห่งออสเตรเลียแล้วเท่านั้น

(10) ห้างหุ้นส่วนจำกัดจะเข้าร่วมลงทุนได้เฉพาะในกิจการที่มีขนาดไม่เกิน 50 ล้านเหรียญออสเตรเลียเท่านั้น และห้ามมิให้ห้างหุ้นส่วนถือหุ้นต่อไปเมื่อกิจการที่เคยเข้าร่วมลงทุนมีขนาดเกินกว่า 250 ล้านเหรียญออสเตรเลีย²⁴

(11) ห้างหุ้นส่วนอาจรับหรือจะรับผลประโยชน์จากหนี้ (debt interest) ใดๆ ที่ได้จากเงินให้กู้ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น (permitted loan)

²³ Subdivision 118 F (118.425 – 118.427) of Income Tax Assessment Act 1997

²⁴ Subdivision 9-3 (6) of Venture Capital Act 2002 (See Appendix A)

3.2.2.3 กองทุนเพื่อการลงทุนแห่งออสเตรเลีย (Australian Venture Capital Funds of Funds)

กองทุนเพื่อการลงทุนแห่งออสเตรเลียเป็นองค์กรธุรกิจภาคเอกชนที่เข้าร่วมลงทุนในกิจการที่มีความเสี่ยง หรือเป็นกิจการเกิดใหม่ หรือเป็นธุรกิจที่มีความต้องการขยายกิจการออกไป ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนโดยทางอ้อมผ่านทางห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน (VCLP) หรือห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนขั้นเริ่มต้น (ESVCLP) หรืออาจเข้าร่วมลงทุนโดยตรงด้วยตัวกองทุนเอง การจัดตั้งกองทุนเพื่อการลงทุนแห่งออสเตรียมีสิทธิทางภาษีตามกฎหมายของประเทศออสเตรเลียเช่นเดียวกับห้างหุ้นส่วนจำกัด²⁵ โดยองค์ประกอบที่สำคัญตามกฎหมายของกองทุนเพื่อการลงทุนแห่งออสเตรียมีดังนี้²⁶

(1) ห้างหุ้นส่วนดังกล่าวต้องจัดตั้งขึ้นภายใต้บังคับแห่งกฎหมายของรัฐ (state) หรือของเขตแดน (territory) และ

(2) ผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมดซึ่งเป็นหุ้นส่วนทั่วไปต้องเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ (resident) ในประเทศออสเตรเลียเท่านั้น และ

(3) ภายใต้ข้อตกลงการเป็นหุ้นส่วน (partnership agreement) หุ้นส่วนต้องดำรงสถานะความเป็นหุ้นส่วนเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี และเป็นเวลาไม่เกินกว่า 20 ปี

(4) หุ้นส่วนอาจลงทุนในห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน (VCLP) หรือห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนเริ่มต้น (ESVCLP) หรืออาจลงทุนในบริษัทหรือทรัสต์ซึ่งมีสิทธิอันชอบด้วยกฎหมาย²⁷ (Eligible Venture Capital Investment: EVCI) ซึ่งห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน (VCLP) หรือห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนเริ่มต้น (ESVCLP) เป็นหุ้นส่วนอยู่ในกิจการ หรืออาจลงทุนในบริษัทหรือทรัสต์ซึ่งมีสิทธิอันชอบด้วยกฎหมาย (Eligible Venture Capital Investment: EVCI) ซึ่งต้องเป็นการลงทุนในบริษัทหรือทรัสต์ที่ได้ประกอบธุรกิจดังนี้

(ก) ธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์หรือธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

(ข) ธุรกิจการเงินได้แก่การธนาคาร การให้ทุนแก่บริษัทอื่น การลีสซิ่ง การแฟคเตอริ่ง หรือการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

²⁵ Australian Taxation Office, *supra* note 17.

²⁶ Subdivision 9-5 (1) of Venture Capital Act 2002 (See Appendix A)

²⁷ Subdivision 118 F (118.425 – 118.427) of Income Tax Assessment Act

(ค) ธุรกิจประกันภัย

(ง) ธุรกิจก่อสร้าง

(จ) ธุรกิจการลงทุนทั้งทางตรงและทางอ้อมซึ่งได้รับเงินได้จากดอกเบี้ย ค่าเช่า เงินปันผล ค่าสิทธิ หรือค่าลิขสิทธิ์

(5) ห้างหุ้นส่วนจำกัดต้องดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนตามข้อ (4) เท่านั้น

(6) กองทุนอาจรับหรือจะรับผลประโยชน์จากหนี้ (debt interest) ใดๆ ที่ได้จากเงินให้กู้ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น (permitted loan)

3.2.2.4 นักธุรกิจเงินร่วมลงทุนซึ่งมีสิทธิตามกฎหมาย (Eligible Venture Capital Investors)

นักธุรกิจเงินร่วมลงทุนซึ่งมีสิทธิตามกฎหมายคือนักลงทุนมั่งคั่ง (business angel) ซึ่งเป็นนักลงทุนโดยตรงและมีได้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน (VCLP) ห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนเริ่มต้น (ESVCLP) หรือในกองทุนเพื่อการลงทุนแห่งออสเตรเลีย (AFOF) โดยนักธุรกิจเงินร่วมลงทุนซึ่งมีสิทธิตามกฎหมายต้องจดทะเบียนต่อคณะกรรมการนวัตกรรมแห่งชาติภายใน 30 วันนับแต่วันเข้าทำสัญญาเพื่อจะได้มาซึ่งการลงทุนซึ่งมีสิทธิอันชอบด้วยกฎหมาย (Eligible Venture Capital Investment) เป็นครั้งแรก²⁸ นอกจากนั้นนักธุรกิจเงินร่วมลงทุนซึ่งมีสิทธิตามกฎหมายต้องแสดงคำตอบแทนเป็นรายปีต่อคณะกรรมการนวัตกรรมแห่งชาติภายใน 3 เดือนนับแต่วันสิ้นสุดปีบัญชี²⁹ (financial year)

ในที่นี้ผู้เขียนจึงสรุปหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของธุรกิจเงินร่วมลงทุนแต่ละประเภทของประเทศออสเตรเลียได้ดังนี้

²⁸ Subdivision 21-5 (2) of Venture Capital Act 2002 (See Appendix A)

²⁹ Subdivision 21-20 (1) of Venture Capital Act 2002 (See Appendix A)

ตารางที่ 4
สรุปหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประกอบธุรกิจเงินร่วมลงทุน
ประเภทต่างๆ ของประเทศออสเตรเลีย

ลักษณะเงื่อนไข	ห้างหุ้นส่วนจำกัด เงินร่วมลงทุน (Venture Capital Limited Partnerships)	ห้างหุ้นส่วนจำกัดเงิน ร่วมลงทุนขั้นเริ่มต้น (Early Stage Venture Capital Limited Partnerships)	กองทุนเพื่อการ ลง ทุน แ ห่ ง อ อ ส เ ต ร เลี ย (Australian Venture Capital Funds of Funds)	นักธุรกิจเงินร่วม ลงทุนซึ่งมีสิทธิตาม กฎหมาย (Eligible Venture Capital Investors)
1. ลักษณะของ ธุรกิจที่เข้าไปร่วม ลงทุน	ให้ความช่วยเหลือ แก่กิจการที่มีความ เสี่ยงสูง กิจการ เริ่มต้น หรือกิจการ ที่มีความต้องการ ขยาย ผล ก า ร ประกอบการ	ให้ความช่วยเหลือแก่ กิจการเกิดใหม่ (start- up enterprises)	ให้ความช่วยเหลือ แก่กิจการที่มีความ เสี่ยงสูง กิจการ เริ่มต้น หรือกิจการ ที่มีความต้องการ ขยาย ผล ก า ร ประกอบการ โดย อาจเข้าร่วมลงทุน ทางอ้อมผ่านห้าง หุ้นส่วนจำกัดเงิน ร่วมลงทุน (VCLP) หรือห้างหุ้นส่วน จำกัดเงินร่วมลงทุน ขั้น เ รื่ ม ต้ น (ESVCLP) หรือ อาจเข้าร่วมลงทุน โดยตรงด้วยตัว กองทุนเอง	ให้ความช่วยเหลือ แก่กิจการที่มีความ เสี่ยงสูง กิจการ เริ่มต้น หรือกิจการ ที่มีความต้องการ ขยาย ผล ก า ร ประกอบการ
2. การจดทะเบียน นิติบุคคล	ต้องได้รับการจัดตั้งขึ้นภายใต้บังคับแห่งกฎหมายของประเทศ ออสเตรเลียหรือภายใต้บังคับแห่งกฎหมายซึ่งอยู่ภายใต้อนุสัญญาภาษี ซ้อนโดยเป็นคู่พันธสัญญากับประเทศออสเตรเลีย			ต้องจดทะเบียนต่อ ค ณ ะ ก ร ม ก า ร นวัตกรรมแห่งชาติ
3. หลักถิ่นที่อยู่ของ ผู้เป็นหุ้นส่วน	ผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมดซึ่งเป็นหุ้นส่วนทั่วไปต้องเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ (resident) ในประเทศออสเตรเลียหรือในประเทศซึ่งอยู่ภายใต้อนุสัญญาภาษีซ้อนซึ่ง ใดก็ได้			มีถิ่นที่อยู่ในประเทศ ใดก็ได้

ลักษณะเงื่อนไข	ห้างหุ้นส่วนจำกัด เงินร่วมลงทุน (Venture Capital Limited Partnerships)	ห้างหุ้นส่วนจำกัดเงิน ร่วมลงทุนขั้นเริ่มต้น (Early Stage Venture Capital Limited Partnerships)	กองทุนเพื่อการ ลงทุนแห่ง ออสเตรเลีย (Australian Venture Capital Funds of Funds)	นักธุรกิจเงินร่วม ลงทุนซึ่งมีสิทธิตาม กฎหมาย (Eligible Venture Capital Investors)
	เป็นคู่พันธมิตรกับประเทศออสเตรเลีย			
4. การเข้าเป็น หุ้นส่วนในธุรกิจเงิน ร่วมลงทุน	หุ้นส่วนต้องดำรงสถานะความเป็นหุ้นส่วนเป็น ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี และเป็นเวลาไม่เกิน กว่า 15 ปี		หุ้นส่วนต้องดำรง สถานะความเป็น หุ้นส่วนเป็น ระยะเวลาไม่น้อย กว่า 5 ปี และเป็น เวลาไม่เกินกว่า 20 ปี	-
5. มูลค่าของทุนจดทะเบียนของห้าง หุ้นส่วน	ไม่น้อยกว่า 10 ล้าน เหรียญออสเตรเลีย	มูลค่าไม่น้อยกว่า 10 ล้านเหรียญออสเตรเลีย และมีมูลค่าไม่เกินกว่า 100 ล้านเหรียญ ออสเตรเลีย	-	-
6. กิจการที่เข้าร่วม ลงทุน	เข้าร่วมลงทุนโดยเป็นหุ้นส่วนได้ภายในบริษัท หรือทรัสต์ซึ่งมีสิทธิอันชอบด้วยกฎหมาย		เป็นหุ้นส่วนภายใน บริษัทหรือทรัสต์ซึ่ง มีสิทธิอันชอบด้วย กฎหมายซึ่งห้าง หุ้นส่วนจำกัดเงิน ร่วมลงทุน (VCLP) หรือห้างหุ้นส่วน จำกัดเงินร่วมลงทุน เริ่มต้น (ESVCLP) เป็นหุ้นส่วนอยู่ใน กิจการ หรืออาจ ลงทุนในห้าง หุ้นส่วนจำกัดเงิน ร่วมลงทุน (VCLP)	ตั้ง และ จัด ต่ อ คณะกรรมการ นวัตกรรมแห่งชาติ

ลักษณะเงื่อนไข	ห้างหุ้นส่วนจำกัด เงินร่วมลงทุน (Venture Capital Limited Partnerships)	ห้างหุ้นส่วนจำกัดเงิน ร่วมลงทุนขั้นเริ่มต้น (Early Stage Venture Capital Limited Partnerships)	กองทุนเพื่อการ ลงทุนแห่ง ออสเตรเลีย (Australian Venture Capital Funds of Funds)	นักธุรกิจเงินร่วม ลงทุนซึ่งมีสิทธิตาม กฎหมาย (Eligible Venture Capital Investors)
			หรือห้างหุ้นส่วน จำกัดเงินร่วมลงทุน เริ่มต้น (ESVCLP)	
7. ข้อจำกัดปริมาณ การลงทุน	-	ห้ามลงทุนเกินกว่าร้อยละ 30 ของทุนจดทะเบียนของห้างหุ้นส่วนแต่ตามที่ได้ตกลงกันได้ไว้ เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากคณะกรรมการนวัตกรรมแห่งออสเตรเลีย หรือเป็นหุ้นส่วนตามที่กำหนดไว้ โดยจะเข้าร่วมลงทุนได้เฉพาะในกิจการที่มีขนาดไม่เกิน 50 ล้านเหรียญออสเตรเลียเท่านั้น และห้ามมิให้ห้างหุ้นส่วนถือหุ้นต่อไปเมื่อกิจการที่เคยเข้าร่วมลงทุนมีขนาดเกินกว่า 250 ล้านเหรียญออสเตรเลีย	-	-

3.2.3 มาตรการทางภาษีกับการประกอบธุรกิจเงินร่วมลงทุน

มาตรการทางภาษีสำหรับการประกอบธุรกิจเงินร่วมลงทุนในประเทศออสเตรเลียนั้น เกิดจากการบริหารจัดการร่วมกันระหว่างสำนักงานภาษีออสเตรเลีย (The Australian Taxation Office) ภายใต้พระราชบัญญัติการประเมินภาษีเงินได้ ค.ศ. 1997 (Income Tax Assessment Act 1997) กับคณะกรรมการนวัตกรรมแห่งออสเตรเลีย (Innovation Australia) ภายใต้พระราชบัญญัติธุรกิจเงินร่วมลงทุน ค.ศ. 2002 (Venture Capital Act 2002) โดยมีหลักการสาระสำคัญดังนี้

3.2.3.1 มาตรการการยกเว้นภาษีให้แก่องค์กรธุรกิจ

(1) มาตรการทางภาษีแบบส่งผ่านไปยังหุ้นส่วน (flow-through treatment)

องค์กรธุรกิจสำหรับการประกอบธุรกิจเงินร่วมลงทุนตามพระราชบัญญัติธุรกิจเงินร่วมลงทุน ค.ศ. 2002 ทั้งห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน (VCLP) ห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนเริ่มต้น (ESVCLP) หรือกองทุนเพื่อการลงทุนแห่งออสเตรเลีย (AFOF) จัดเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด (incorporated limited partnership) ซึ่งมีแม่แบบมาจากกฎหมายในหลายๆ ประเทศที่มีธุรกิจเงินร่วมลงทุนมาแล้วอย่างยาวนานเช่นในสหรัฐอเมริกาหรือในสหราชอาณาจักร ทั้งนี้สถานะของห้างหุ้นส่วนจำกัด (incorporated limited partnership) ในประเทศออสเตรเลียมีลักษณะที่แตกต่างไปจากห้างหุ้นส่วนทั่วไป (partnership)³¹ เนื่องจากถือเป็นองค์กรธุรกิจที่มีสถานะทางกฎหมายเป็น

³¹ ห้างหุ้นส่วนจำกัด (limited partnership) ของประเทศออสเตรเลียโดยทั่วไปไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายทั่วไปของรัฐต่างๆ ทั้งนี้กฎหมายของแต่ละรัฐไม่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน แต่ได้กำหนดไว้ว่าการบังคับใช้กฎหมายต่อห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้นให้เป็นไปตามระบบกฎหมายอิกวิตี (equity law) และระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ (common law) หลักการข้างต้นนี้ได้กำหนดไว้ในกฎหมายห้างหุ้นส่วนของรัฐ New South Wales มาตรา 5 กฎหมายห้างหุ้นส่วนของรัฐ Victoria มาตรา 4 กฎหมายห้างหุ้นส่วนของรัฐ Queensland มาตรา 121 กฎหมายห้างหุ้นส่วนของรัฐ South Australia มาตรา 46 กฎหมายห้างหุ้นส่วนของรัฐ Western Australia มาตรา 6 และกฎหมายห้างหุ้นส่วนของรัฐ Tasmania มาตรา 5

“Section 91 A partnership shall furnish a return of the income of the partnership, but shall not be liable to pay tax thereon.”

นิติบุคคลในลักษณะเช่นเดียวกับบริษัท แม้กระนั้นก็ดีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับภาษีอากรหมวดที่ เกี่ยวข้องกับเงินได้ของห้างหุ้นส่วนจำกัดก็ไม่นำมาใช้กับองค์กรธุรกิจเงินร่วมลงทุนเหล่านี้ตาม มาตรา 94 D (2) ของพระราชบัญญัติการประเมินภาษีเงินได้ ค.ศ. 1936³² และถือปฏิบัติว่าองค์กร เหล่านี้ไม่มีตัวตน (transparent entities) ทำให้ห้างหุ้นส่วนไม่มีภาระการเสียภาษีตามมาตราการ ทางภาษีแบบส่งผ่านไปยังหุ้นส่วน (flow-through treatment)³³ ซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา 91 ของ พระราชบัญญัติการประเมินภาษีเงินได้ ค.ศ. 1936³⁴ (Income Tax Assessment Act 1936)

(2) มาตรการการยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่องค์กรธุรกิจที่เข้าร่วมลงทุนจากต่างประเทศ ห้างหุ้นส่วนจำกัดซึ่งจัดตั้งขึ้นในประเทศใดก็ตามยกเว้นประเทศออสเตรเลีย โดยผู้ เป็นหุ้นส่วนทั่วไป (general partner) มิได้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศออสเตรเลีย และห้างหุ้นส่วนจำกัด ดังกล่าวมิได้เป็นหุ้นส่วนทั่วไป (general partner) ของห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน (VCLP) หรือของห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนขั้นเริ่ม (ESVCLP) ในประเทศออสเตรเลีย หรือในกรณีที่เป็นองค์กรอื่น (entity) ที่มีใช้ห้างหุ้นส่วนจำกัดและมีลักษณะดังนี้

1. จัดตั้งขึ้นในต่างประเทศ
2. มิใช่ผู้มีถิ่นที่อยู่ใน (resident) ในประเทศออสเตรเลีย
3. ถูกจัดเก็บภาษีตามมาตราการทางภาษีแบบส่งผ่านไปยังหุ้นส่วน (flow-through treatment) ในประเทศถิ่นที่อยู่และ
4. มิได้เป็นหุ้นส่วนทั่วไป (general partner) ของห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน (VCLP) หรือของห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนขั้นเริ่ม (ESVCLP) ในประเทศออสเตรเลีย

องค์กรธุรกิจต่างประเทศดังกล่าวจะได้รับการยกเว้นการเสียภาษีเงินได้ในประเทศ ออสเตรเลียหากเข้าร่วมลงทุนในห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน (VCLP) ห้างหุ้นส่วนจำกัดเงิน

³² Income Tax Assessment Act of 1936

“Section 94 D (2) a partnership that is a VCLP, an ESVCLP, an AFOF or a venture capital management partnership cannot be a corporate limited partnership”.

³³ Woeller Barkocrazy and Murphy Evans, Australian Taxation Law, 18th Edition (Sydney: CCH Australia Limited, 2008), p.1179 - 1180.

³⁴ Income Tax Assessment Act of 1936

“Section 91 A partnership shall furnish a return of the income of the partnership, but shall not be liable to pay tax thereon.”

ร่วมลงทุนเริ่มต้น (ESVCLP) หรือในกองทุนเพื่อการลงทุนแห่งออสเตรเลีย (AFOF) เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของมูลค่าทุนทั้งหมดของห้างหุ้นส่วน³⁵

3.2.3.2 มาตรการการยกเว้นภาษีให้แก่หุ้นส่วนหรือนักลงทุน

(1) มาตรการการยกเว้นภาษีจากผลกำไรและส่วนเกินมูลค่าทรัพย์สิน

ในกรณีของห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนชั้นเริ่มต้น (ESVCLP) หากปรากฏว่าหุ้นส่วนที่ถือได้มีส่วนเกินมูลค่าทรัพย์สินหรือผลขาดทุนที่ได้รับจากการลงทุนในธุรกิจเงินร่วมลงทุนที่มีสิทธิ (EVCI) มูลค่าดังกล่าวจะได้รับการยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีภายใต้เงื่อนไขดังนี้³⁶

1. เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนจำกัดซึ่งได้รับการจดทะเบียนโดยสมบูรณ์ไม่มีเงื่อนไข (unconditionally registered) จากคณะกรรมการนวัตกรรมแห่งชาติออสเตรเลียเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนชั้นเริ่มต้น (ESVCLP)

2. ผู้เป็นหุ้นส่วนดังกล่าวเป็นหุ้นส่วนทั่วไป (general partner) ไม่ว่าจะเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ใน (resident) ในประเทศออสเตรเลียหรือเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศซึ่งเป็นคู่พันธสัญญาตามอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศออสเตรเลีย ทั้งนี้ผู้เขียนเห็นว่าการกำหนดให้สิทธิประโยชน์แก่หุ้นส่วนเฉพาะแก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศที่เป็นคู่พันธสัญญากับประเทศออสเตรเลียเท่านั้นเนื่องจากคู่พันธสัญญาตามข้อตกลงระหว่างประเทศยอมถือปฏิบัติต่อกันตามหลักถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติ (reciprocity) ซึ่งทำให้หน่วยงานจัดเก็บภาษีของประเทศออสเตรเลียทำการตรวจสอบได้ง่ายกว่าในประเทศที่มีได้เป็นภาคีสมาชิกกันตามข้อตกลงระหว่างประเทศ

3. มีเหตุการณ์ทางภาษีส่วนเกินมูลค่าทรัพย์สิน (CGT Event) กับการลงทุนในธุรกิจเงินร่วมลงทุนที่มีสิทธิตามกฎหมาย (EVCI) และ

4. ภายในเวลาของเหตุการณ์ทางภาษีส่วนเกินมูลค่าทรัพย์สิน (CGT Event) ดังกล่าว ห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนชั้นเริ่มต้น (ESVCLP) ตกอยู่ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

- เป็นเจ้าของการลงทุนในกิจการดังกล่าวและประกอบกิจการมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 12 เดือน

- ได้รับการจดทะเบียนโดยสมบูรณ์ไม่มีเงื่อนไข (unconditionally registered)

³⁵ Subdivision 118 F (118.405 – 118.415) of Income Tax Assessment Act 1997

³⁶ Division 51 (51.54) of Income Tax Assessment Act 1997

- แสดงให้เห็นที่พึงพอใจต่อเงื่อนไขการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน
ชั้นเริ่มต้น (ESVCLP) ภายใต้พระราชบัญญัติธุรกิจเงินร่วมลงทุน ค.ศ. 2002 (Venture Capital
Act 2002)

นอกจากการยกเว้นภาษีให้แก่ผู้เป็นหุ้นส่วนแล้ว ยังมีการยกเว้นภาษีที่เกี่ยวกับ
ส่วนเกินมูลค่าทรัพย์สินให้แก่ผู้เป็นหุ้นส่วนในกองทุนเพื่อการลงทุนแห่งออสเตรเลีย (AFOF) ซึ่งได้
ลงทุนในธุรกิจเงินร่วมลงทุนชั้นต้นผ่านทางห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนชั้นเริ่มต้น (ESVCLP)
หรือโดยการลงทุนเองโดยตรงอีกด้วย

สำหรับผู้เป็นหุ้นส่วนในกรณีของห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน (VCLP) และ
กองทุนเพื่อการลงทุนแห่งออสเตรเลีย (AFOF) หรือ นักธุรกิจเงินร่วมลงทุนซึ่งมีสิทธิตามกฎหมาย
(Eligible Venture Capital Investors) จะได้รับการยกเว้นจากวัตถุประสงค์ทางภาษีเงินได้
(income tax purpose) สำหรับรายได้ (revenue) หรือส่วนเกินมูลค่าทรัพย์สิน (capital gains)
และผลขาดทุน (losses) ซึ่งเกิดขึ้นจากการเข้าร่วมลงทุนดังต่อไปนี้³⁷

1. การเข้าเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน (VCLP) และมีการลงทุนที่
เกี่ยวข้อง
2. การเข้าเป็นหุ้นส่วนในกองทุนเพื่อการลงทุนแห่งออสเตรเลีย (AFOF) โดยกองทุน
ดังกล่าวเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน (VCLP) และมีการลงทุนที่เกี่ยวข้อง
3. การเข้าเป็นหุ้นส่วนในกองทุนเพื่อการลงทุนแห่งออสเตรเลีย (AFOF) โดยกองทุน
ดังกล่าวลงทุนโดยตรง (invested directly)
4. นักธุรกิจเงินร่วมลงทุนซึ่งมีสิทธิตามกฎหมาย (Eligible Venture Capital
Investors) เข้าร่วมลงทุนโดยตนเองโดยตรง

(2) มาตรการการยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่นักลงทุนต่างประเทศ

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2007 เป็นต้นมาได้มีการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการประเมินภาษีเงินได้
ค.ศ. 1996 สำหรับนักลงทุนต่างชาติซึ่งได้มีการลงทุนในห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน (VCLP)
และกองทุนเพื่อการลงทุนแห่งออสเตรเลีย (AFOF) ซึ่งมาตรการของกฎหมายดังกล่าวได้มีการผ่อน
คลายเพิ่มมากขึ้นรายละเอียดมีดังนี้

การยกเว้นภาษีให้แก่ักลงทุนต่างประเทศ (tax-exempt foreign resident) ซึ่งนัก
ลงทุนต่างชาติดังกล่าวต้องจดทะเบียนต่อคณะกรรมการนวัตกรรมแห่งออสเตรเลียในฐานะเป็นนัก

³⁷ Division 26 and Division 51 of Income Tax Assessment Act 1997

ธุรกิจเงินร่วมลงทุนซึ่งมีสิทธิตามกฎหมาย (Eligible Venture Capital Investors) อันจะได้รับผลประโยชน์จากการยกเว้นภาษีผ่านทางการลงทุนในธุรกิจเงินร่วมลงทุนโดยตรง³⁸ ทั้งนี้ นักลงทุนต่างประเทศซึ่งมีสิทธิดังกล่าวต้องมีผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศออสเตรเลีย และมีได้เป็นหุ้นส่วนทั่วไป (general partner) ของห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน (VCLP) หรือของห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนขั้นเริ่มต้น (ESVCLP) และเงินได้ดังกล่าวที่ได้รับมานั้นต้องได้รับการยกเว้นในทางภาษีในประเทศถิ่นที่อยู่ของชาวต่างชาติดังกล่าวด้วย ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าเงื่อนไขดังกล่าวนี้ถือเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นและเป็นไปตามหลักกฎหมายภาษีระหว่างประเทศซึ่งรัฐแหล่งเงินได้ (source country) ควรจะมีสิทธิจัดเก็บภาษีได้ก่อนรัฐถิ่นที่อยู่ (residence country)

อย่างไรก็ดี จะมีการจัดเก็บภาษีจากผู้มีถิ่นที่อยู่ในต่างประเทศ ซึ่งมีได้เป็นหุ้นส่วนทั่วไป (general partner) ของห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน (VCLP) หรือของห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนขั้นเริ่มต้น (ESVCLP) ในกรณีที่เข้าร่วมลงทุนในห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุน (VCLP) ห้างหุ้นส่วนจำกัดเงินร่วมลงทุนขั้นเริ่มต้น (ESVCLP) หรือในกองทุนเพื่อการลงทุนแห่งออสเตรเลีย (AFOF) เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของมูลค่าหุ้นทั้งหมดของห้างหุ้นส่วน³⁹

³⁸ Subdivision 118 F (118.405 – 118.415) of Income Tax Assessment Act 1997

³⁹ Subdivision 118 F (118.405 – 118.415) of Income Tax Assessment Act 1997